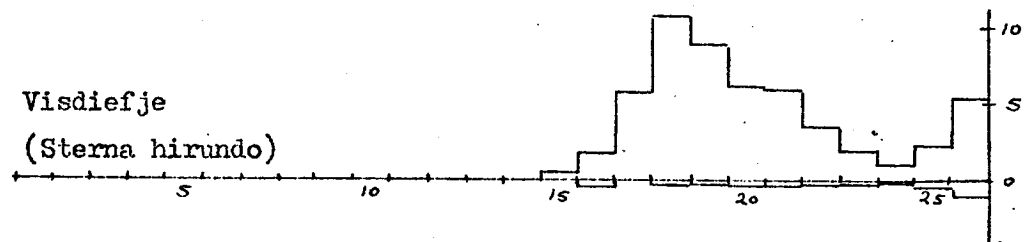
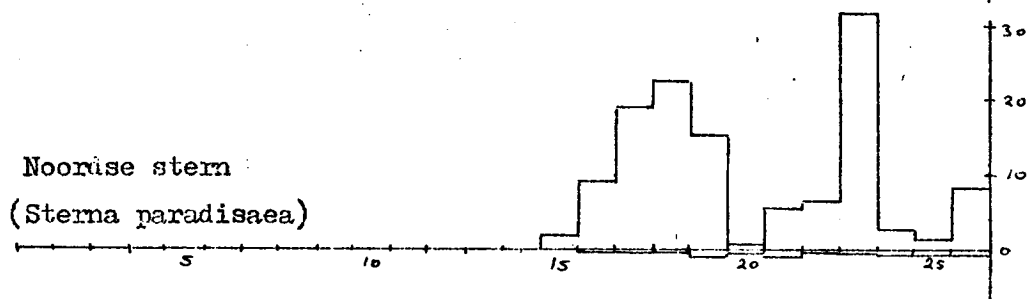
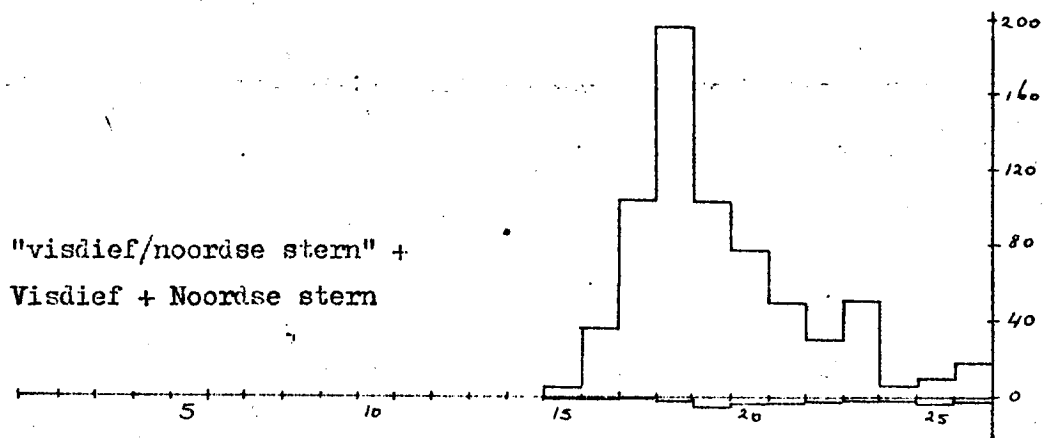
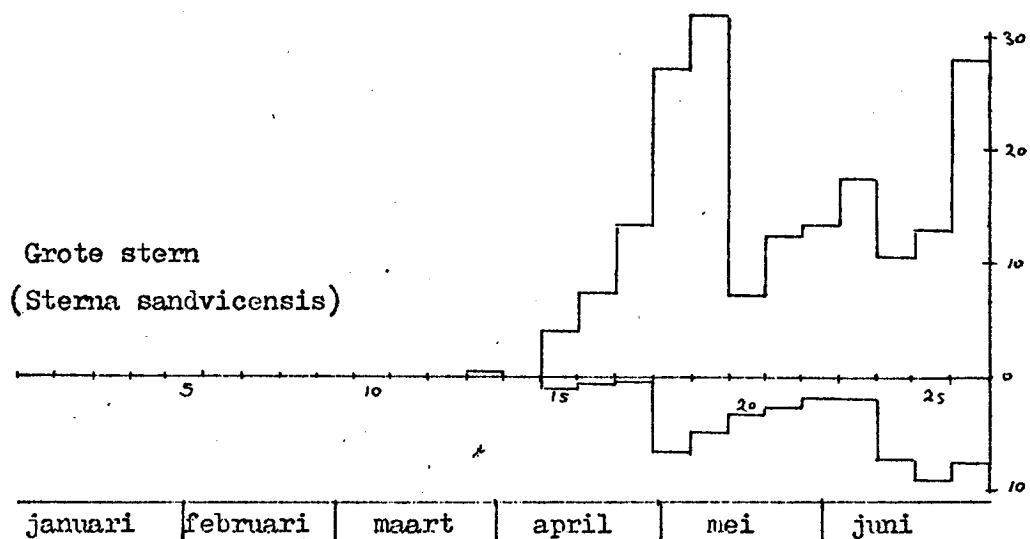
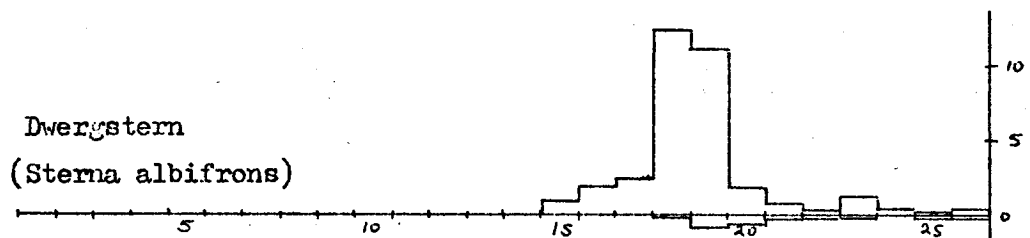
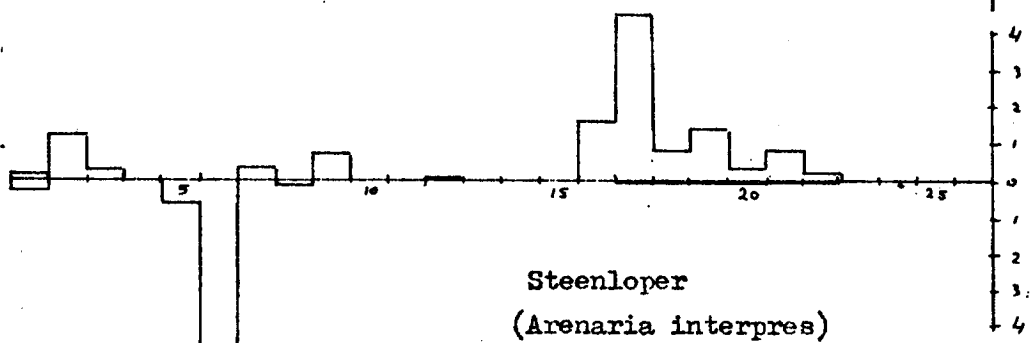
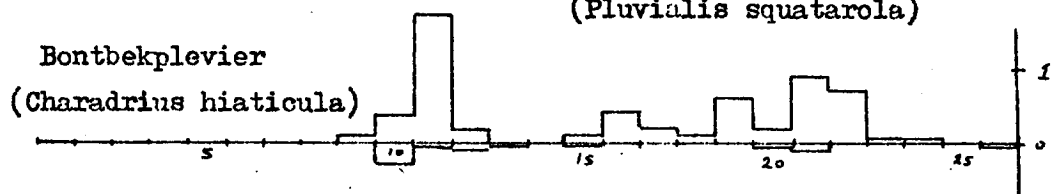
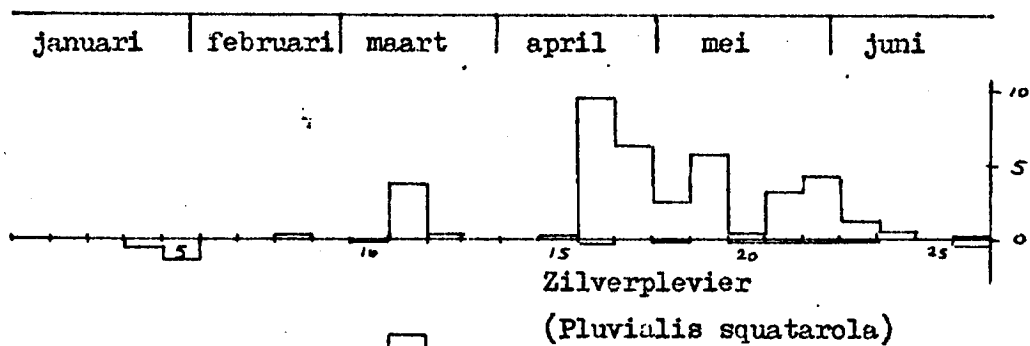
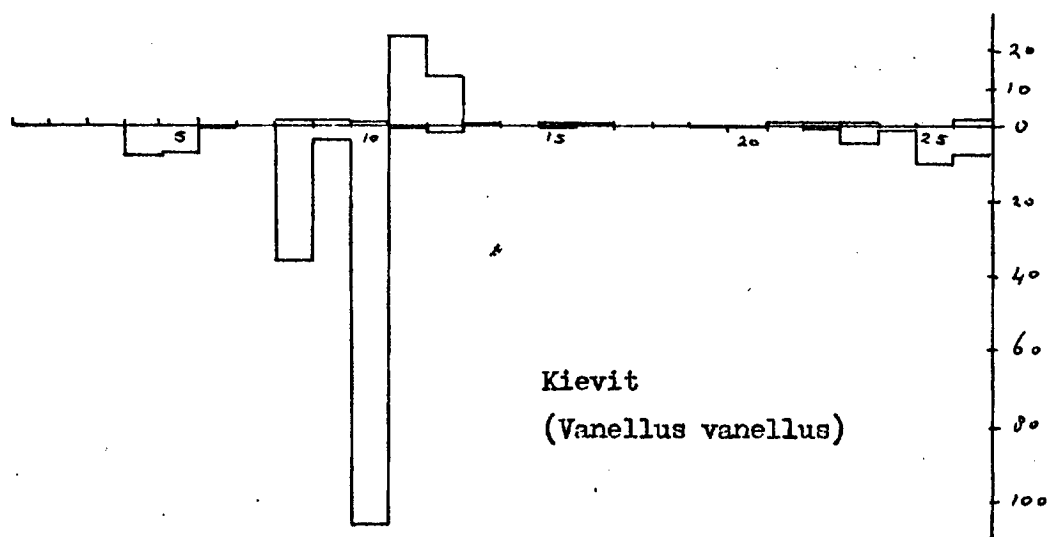
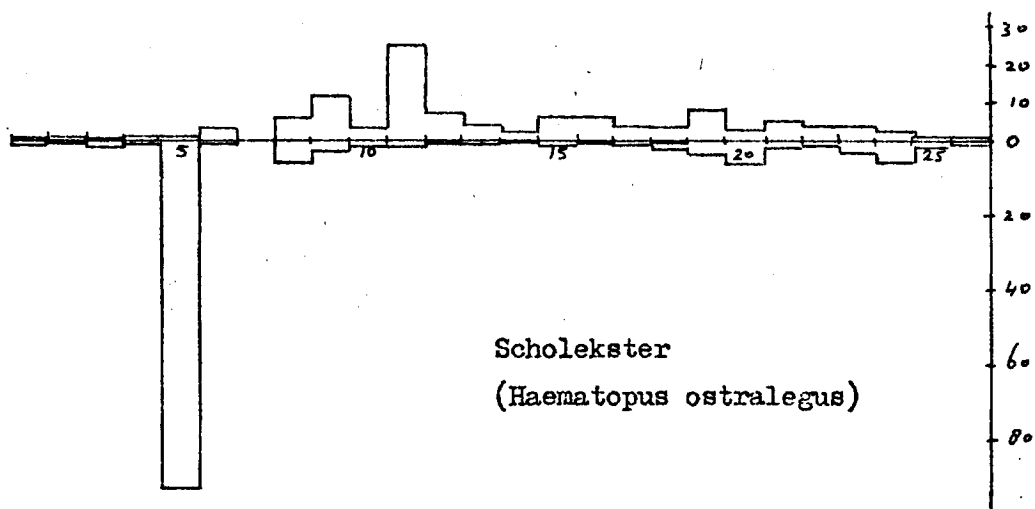

STELTLOPERS

Voor het eerst sinds de invoering van ons uurtotalenkaartensysteem maakten we kennis met een flinke koudeperiode. Niet alleen op de eenden en ganzen had dit grote invloed, ook de steltlopers kwamen door deze koudegolf massaal in beweging. Dat er bij een koudegolf in januari/febr. Scholeksters en Bonte Strandlopers langs de Hollandse kust te zien zullen zijn, was wel te verwachten, maar dat nog zoveel Tureluurs, Wulpen en Watersnippen probeerden te overwinteren was toch wel verrassend. De totalen zuidwaarts vliegende vogels zijn bij enkele soorten hierdoor zelfs groter dan de noordwaarts vliegende soorten. Ook soorten als Kemphaan, Kluut, Bokje, Houtsnip, Groenpootruiter en Grutto werden bij deze vorstvlucht gesignaleerd. De opvallendste steltloper trek werd waargenomen in de laatste decade van april, toen duizenden Rosse Grutto's langs trokken. Jammer dat in mei de wind niet uit de voor ons gunstige hoek kwam. Met de wind in de rug vliegen de steltlopers waarschijnlijk zo hoog dat wij ze niet opmerken en de Hollandse kust geen enkele stuwende weking meer heeft. Bij tegenwind (NO en O) vliegen de steltlopers veel lager en gaat er van de Hollandse kust een duidelijk stuwend effect uit. Het uitblijven van NO wind in mei en juni heeft er zo toe geleid dat we vooral van soorten die in mei trekken, zoals Zilverplevier en Kanoetstrandloper veel minder ex. hebben gezien dan in voorgaande jaren.

Steltlopers langs de Hollandse kust

	totaal → Z	totaal → N	aantal uren waarin de soort is gezien	maximale presentie en periode waarin deze wordt bereikt
Scholekster	4449	4640	840	100 % - 5, 8, 10, 12
Kievit	3853	1171	124	63 % - 8, 26
Zilverplevier	49	2608	256	59 % - 16
Goudplevier	398	99	28	24 % - 11
Bontbekplevier	19	314	105	36 % - 11
Kleine plevier	-	3	3	2 % - 18
Strandplevier	2	31	16	10 % - 16
Steenloper	130	753	247	68 % - 6
Watersnip	452	26	29	63 % - 5
Houtsnip	1	2	5	17 % - 5
Bokje	12	-	7	23 % - 5
Wulp	847	1870	280	87 % - 5
Regenwulp	22	712	154	39 % - 17
Grutto	10	75	40	32 % - 11
Rosse Grutto	103	28959	304	96 % - 17
Witgatje	4	1	5	7 % - 25, 26
Bosruiter	1	5	3	-
Oeverloper	-	37	27	26 % - 15
Tureluur	1043	1091	253	100 % - 5
Zwarte ruiter	1	12	12	6 % - 16
Groenprotruiter	7	104	53	15 % - 16
Krombekstrandloper	-	3	2	-
Kanoetstrandloper	356	4304	210	52 % - 5
Paarse strandloper	3	2	31	37 % - 7
Kleine strandloper	-	1	1	- 21
Bonte strandloper	2076	20152	314	91 % - 12
Drieteenstrandloper	448	1270	296	100 % - 8
Kemphaan	18	163	35	20 % - 10
Kluut	65	333	48	31 % - 12

Enkele opmerkingen per soort :

Scholekster

Tijdens de koudegolf begon de trek van deze soort pas op 30 en 31 januari goed op gang te komen : 30 jan. Scheveningen 345 ex. in één uur en Noordwijk 268 ex. in één uur. Op 31 jan. vooral sterke trek tegen de avond : Noordwijk 16-17u : 368 ex. Op 1 febr. wordt de trek al minder en worden meer ex. op het syrand aangetroffen. Bij Noordwijk worden begin febr. vooral juv. ex. dood gevonden. Volgens mededeling van Hulscher betrof het hier geen massale wegtrek uit het Waddengebied; ook de optredende sterfte was niet extreem te noemen.

Kievit

De grootste trekbeweging langs de kust wordt niet opgemerkt in week 5 (er waren blijkbaar nog niet zoveel Kieviten in ons land), maar op 6 maart toen veel van de eind februari hier gekomenen weer rechtsonkeerd maakten. Zo werden bij Castricum 1273 ex. zuid in één uur geteld. Van 12 tot 20 maart treedt weer noordwaarts gerichte trek op. Vanaf 22 juni wordt de Kievit weer regelmatig in zuidelijke richting trek-kend waargenomen (uurtotalen niet boven de 150 ex.).

Zilverplevier

De laatste decade van april is voor deze soort de beste periode geweest. Van grote verschillen tussen Noordwijk en de Hondsbossche is geen sprake. Wel is het zo dat aan het begin van deze periode de Hbz. de grootste uurtotalen heeft en dat Noordwijk aan het eind van deze decade meer ex. per uur te zien geeft. Dit merkwaardige verschijnsel doet zich ook voor bij de Rosse grutto. De grootste uurtotalen uit dez periode : 22 april Hbz. 124 ex. in 2 uur - 28 april Noordwijk 138 ex. in 2 uur. Op 6 en 7 mei worden bij Noordwijk veruit de meeste Zilverplevieren geteld, zo op 7 mei : 108 ex. van 7-8u. Hierna worden er pas weer tientallen per uur geteld op 24 mei : Hbz. 107 ex. in 3 uur en op 28 mei : 113 ex. in 4 u Noordwijk.

Goudplevier

Deze soort werd tijdens de koudegolf van eind januari weinig waargenomen, maar wel op 6 maart toen er ook veel Kieviten zuidwaarts vluchtten. Bij Castricum werden op die dag 327 ex. geteld en bij Noordwijk 40 ex. (beide gevallen in één uur). De meeste trek in noordelijke richting werd waargenomen van 20 tot 23 april. Na 1 mei werd de Goudplevier niet meer langs onze kust gezien.

Bontbekplevier

De vroegste waarnemingen werden gedaan op 10 febr. aan de Hbz. (1 ex. t.p.) en op 21 febr. te Scheveningen (1 ex. zuid) . Van de bekende trek golf van eind mei werd dit jaar maar een glimp opgevangen, hoogstwaarschijnlijk door het ontbreken van voor ons gunstige wind. Het grootste uurtotaal bleef nu beperkt tot 36 ex. noord op 28 mei aan de Hbz.. De overige uurtotalen blven alle beneden de 15 ex. Op de posten ten zuiden van IJmuiden werden veel minder Bontbekjes gezien dan aan de Hbz.

Steenloper

De koudeperiode brengt niet veel Steenlopers langs de Hollandse kust, maar in de week daaropvolgend worden aan de Hbz. wel meer Steenlopers dan gebruikelijk ter plaatse waargenomen : 7 febr. 450 ex. Regelmatige trek in noordelijke richting wordt vooral in de derde aprildecade waargenomen. De grootste aantallen worden ditmaal bij Noordwijk genoteerd : 26 april 28 ex. noord en 28 april 32 ex. noord. In deze periode slechts één uur met meer dan 15 ex. van de Hbz. : 28 april 8-9-u 37 ex. noord. In mei wordt de Steenloper nog maar weinig gezien. De enige uitschieter is een uurtotaal van 50 ex. op 25 mei aan de Hbz.

Snippen

De koudegolf veroorzaakt een enorme rush bij de in ons land overwinterende snippen. Langs de kust werden grote aantallen Watersnippen gezien, zoals 62 ex. van 15-16 u op 29 jan. te Noordwijk en 250 ex. van 13.30-15 u op 30 jan. te Castricum. Op 31 jan. en 1 febr. werden niet veel Watersnippen meer gezien. De enkele Houtsnippen werden op 30 jan. ,31 jan. en 1 febr. te Noordwijk en Scheveningen gezien. Ook de Bokjes werden op deze dagen waargenomen, waarbij te Noordwijk en te Castricum zelfs 4 ex. in een uur werden geteld (30 jan.).

Wulp

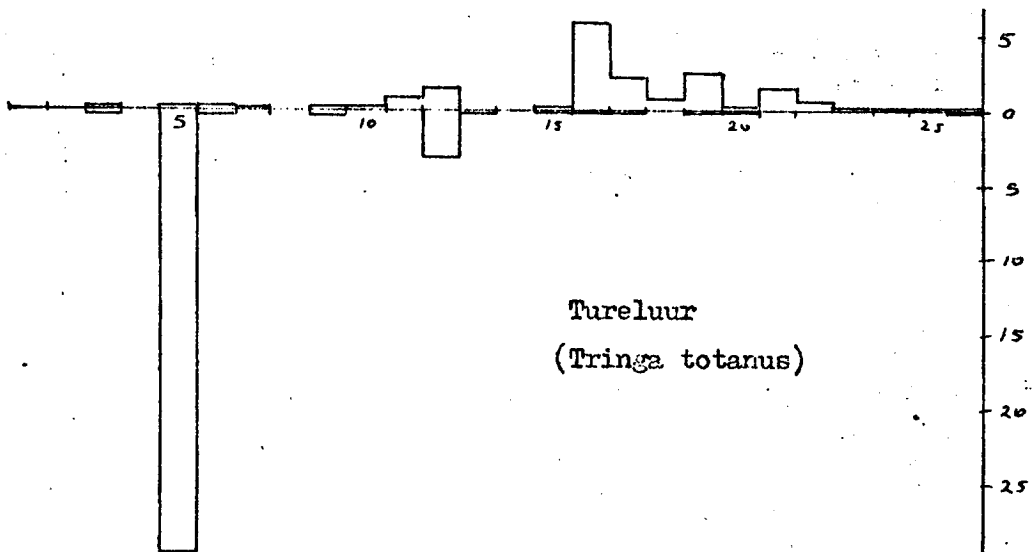
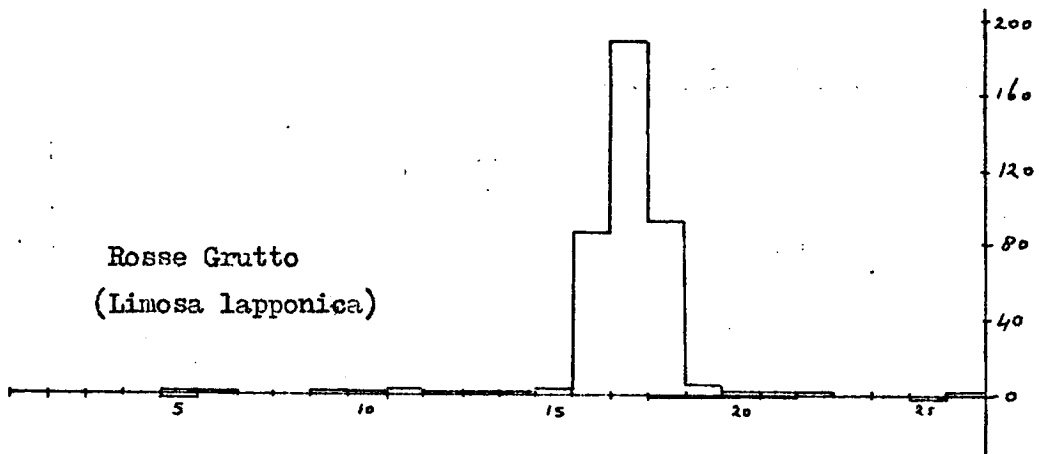
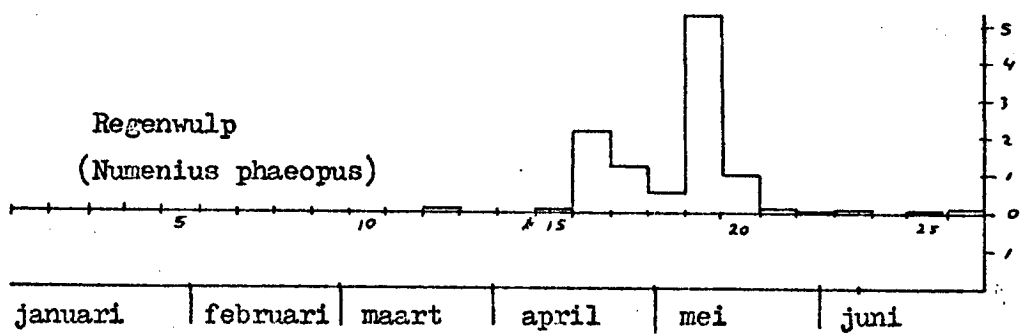
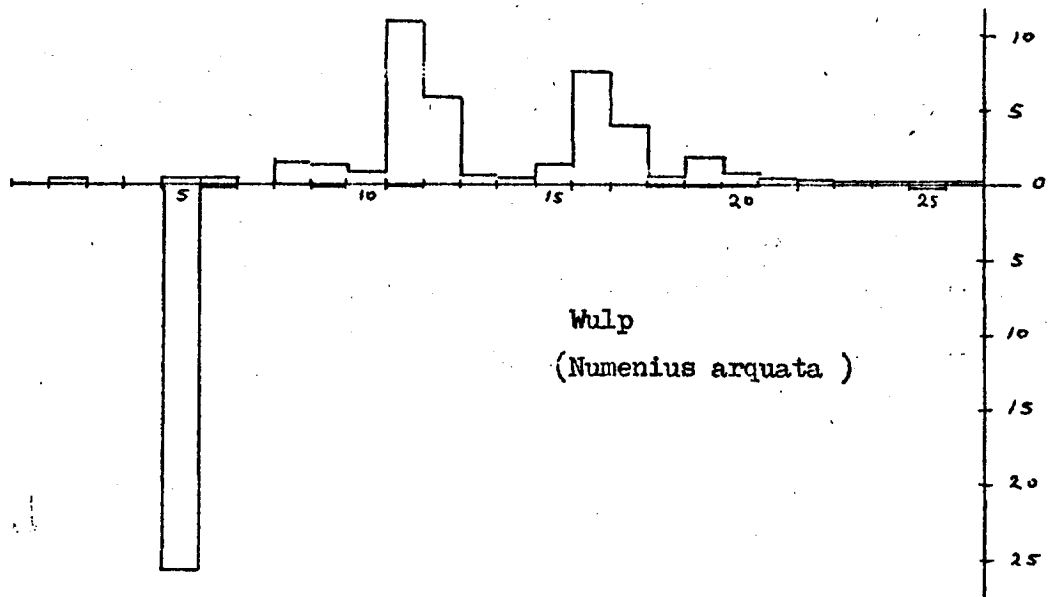
Ook voor deze soort betekende de koudegolf : wegtrekken naar het zuiden. Deze wegtrek gebeurde massaler dan normaal op de noordwaarts gerichte voorjaarestrek te zien is. De grootste uurtotalen werden genoteerd op 29 jan. 102 ex. te Noordwijk, 30 jan. 96 ex. te Scheveningen , 1 febr. 140 ex. te Scheveningen. De noordwaarts gerichte trek beslaat weer een lange periode die al begint in febr. en pas eindigt in mei. De beste trekdagen in deze periode zijn 16 en 17 maart met bij Schoorl aan Zee 10 - 50 ex. per uur en 19 en 20 april met uurtotalen van 122 ex. te IJmuiden, 80 ex. aan de Hbz., 78 ex. te Castricum en 50 ex. te Noordwijk.

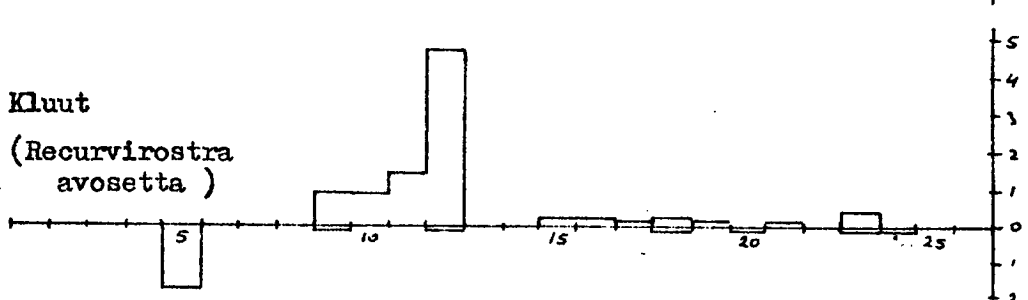
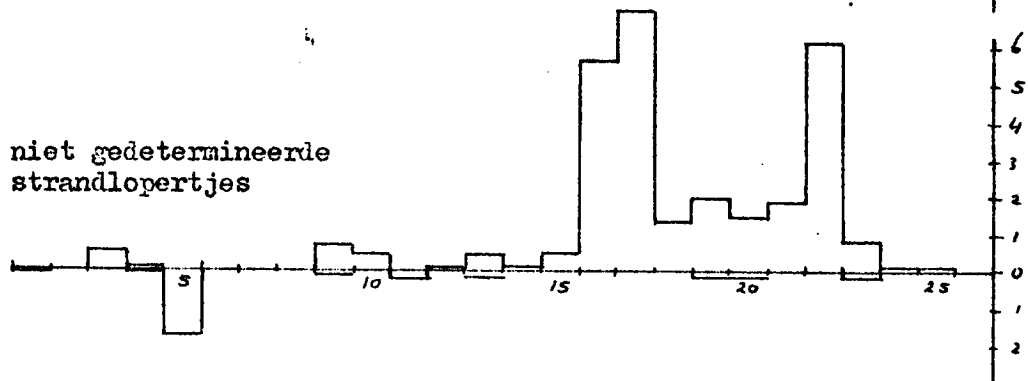
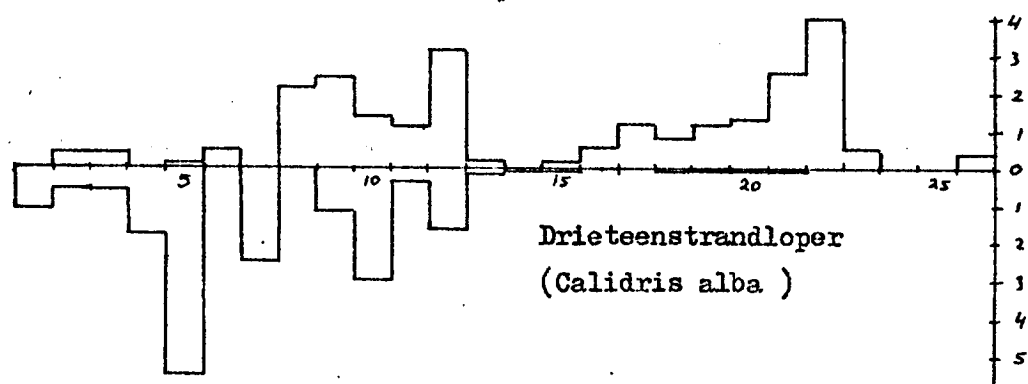
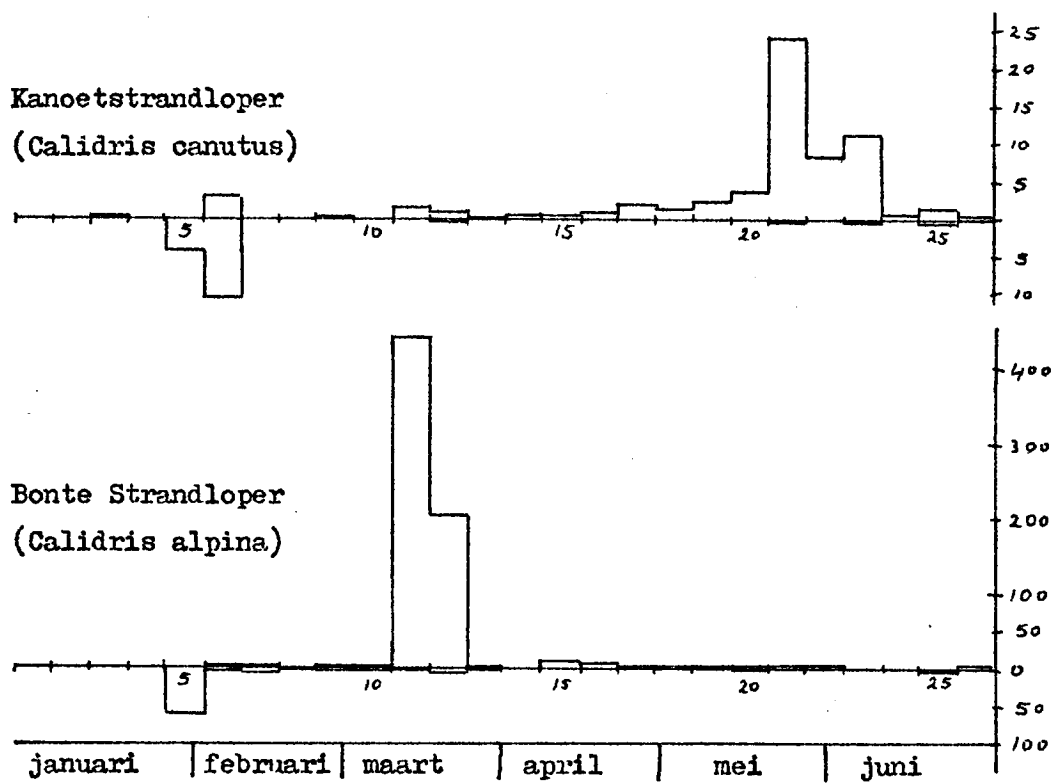
Regenwulp

Deze soort wordt altijd in een kortere periode waargenomen dan de Wulp, terwijl de piek altijd later in het seizoen ligt dan bij de Wulp. Uit het Regenwulponderzoek van A.J.van Dijk is bekend geworden dat deze soort slechts voor een zeer klein deel langs onze kust vliegt, maar vooral door Drenthe trekt. De vroegste Regenwulp werd dit jaar gezien op 22 maart te Noordwijk. Vanaf 19 april worden wel eens meer dan 10 ex. per uur genoteerd. De grootste aantallen worden evenwel pas in mei geteld. Vooral 8 mei was een goede dag met aan de Hbz. van 9-13 u 2 + 85 + 48 + 77 .

Rosse Grutto

Op 19 en 20 april worden voor het eerst aardige aantallen waargenomen : Scheveningen : 10-11 u 82 ex. Noordwijk 20 april 9-10u : 78 ex. Schoorl 20 april 9-10 u : 225 ex. Op 21, 22 en 23 april zijn de aantallen aan de Hondsbessche beduidend hoger dan bij Noordwijk en IJmuiden. Op 24 april zijn de aantallen bij Noordwijk en IJmuiden ongeveer gelijk aan de waargenomen aantallen aan de Hbz. Ook op 25 en 26 april zijn er geen belangrijke verschillen. Op 27 en 28 april worden bij Noordwijk echter veel grotere aantallen waargenomen : 28 april Noordwijk 6-8u : 685 + 795 en Hbz. 5-10u : 212 + 87 + 68 + 77 + 33. Op 30 april is de wind niet meer NO en vliegen de Rosse grutto's in grote groepen veel hoger. Maximale uurtotalen : 22 april Hbz. 9-10u 1035 ex. 30 april IJmuiden 6-8u : 1495 + 1209.

Tureluur

Tijdens de koudeperiode van eindjanuari werd deze soort in elk uur waargenomen. Vooral tegen de avond werden veel ex. per uur genoteerd : 30 jan. Noordwijk 16-17 u 64 ex. 31 jan. Noordwijk 16-17 u 151 ex. en Castricum 15.30-16.30 u 154 ex. Bij Noordwijk werden ook verschillende Tureluurs verzameld. Op grond van de forse vleugelmaten zal een aanzienlijk deel van deze vogels tot de IJslandse populatie behoord hebben. Dit komt goed overeen met de bevindingen van Boere op Vlieland die vaststelde dat in de westelijke Waddenzee voornamelijk IJslandse Tureluurs overwinteren. De noordwaartse trek was dit voorjaar weinig spectaculair. Na 19 april worden ze wel in vele uren gezien, maar de uurtotalen blijven bescheiden. Grootste uurtotalen: 20 april Noordwijk 7-8u 51 ex. -21 april Katwijk 8-9 u 75 ex. 6 mei Noordwijk 18-19u 53 ex. Opvallend dat bij deze soort aan de Hbz. vrijwel niet of in zeer kleine aantallen wordt gezien. De enige uitzondering vormen 34 ex. op 24 mei.

Kanoetstrandloper

Van de sterke trekbewegingen die we de laatste jaren in mei waarnamen werd nu slechts een glimp opgevangen. Het westenwindweertype zal hier wel schuldig aan zijn. De enige dagen met flinke aantallen waren 23 en 24 mei, de enige dagen met oostelijke winden! De trek op deze dag bleef echter beperkt tot de Hbz. Werd in het verslag van 1973 nog gezegd dat de Kanoet een uitgesproken voorkeur had voor de allereerste ochtenduren, nu liet 23 mei wel iets anders zien : Hondsbossche 8.30 u - 14.30u : 1 + 9 + 187 + 219 + 129 + 91. Ook op 24 mei verliep de trek aan de Hbz. nogal grillig : 4.30 - 5u : 107, daarna van 5 - 14 u de volgende uurtotalen : 22 + 30 + 22 + 44 + 101 + 386 + 168 + 157 . (nb. tussen 7 en 8 u geen kanoeten). Pas op de volgende dagen worden ook ten zuiden van de Hbz. wat meer Kanoeten waargenomen, zoals op 29 mei als de wind weer even oostelijk is . Op 9 juni worden voor de laatste maal flinke aantallen aan de Hbz. geteld : van 11 - 14 u : 50 + 119 + 45.

Paarse strandloper

Buiten de plaatsen met steenglooiingen werd slechts tweemaal een Paarse strandloper gezien : 31 jan. Castricum 1 ex. -zuid en 15 febr. Noordwijk 1 ex. zuid. Bij IJmuiden werden in de eerste drie maanden van het jaar steeds ex. langs de pier waargenomen. Het maximum wordt evenwel in april bereikt : 4 april 40 ex. De laatste waarneming (eveneens voor de gehele kust) valt hier op 13 april : 20 ex. Bij Scheveningen worden steeds maar enkele ex. gezien (tot 3 april). De telpost aan de Hbz. meldt geen enkel ex. t.p.; wel werden op 12 april 2 ex. noord gezien.

Bonte Strandloper

Tijdens de vorstperiode werden bij Noordwijk en Castricum flinke aantallen waargenomen. Zo te Noordwijk in 1² u : 440 ex. op 29 jan. en bij Castricum op 30 jan in 1²u : 417 ex. De noordwaarts gerichte trek vertoonde ook in het voorjaar van 1976 een zeer opvallende piek. De beste dagen waren : 16 maart (wind NO) Schoorl aan Zee 7-10 u : 1885 + 1515 + 925 ; 17 maart Schoorl aan Zee 7 -9 u : 1220 + 1880; 19 maart Schoorl aan Zee 7 - 9u: 2000 + 1340. De laatste goede trekdag is 21 maart met aan de Hbz. van 7-10 u : 309 + 502 + 468. Hierna wordt nog slechts op één dag een uurtotaal boven de 100 genoteerd : 12 april Castricum 121 ex. Bij deze soort bestaat er een zeer groot verschil tussen de waargenomen aantallen ten noorden en ten zuiden van IJmuiden. Zo werden gedurende de topuren bij Schoorl aan Zee bij Noordwijk in het geheel geen of slechts enkele ex. per uur genoteerd. Hetzelfde kan voor Scheveningen opgemerkt worden.

Drieteenstrandloper

Het trekpatroon van deze soort in 1976 vertoont een opvallende overeenkomst met dat uit het voorjaar van 1975. In beide jaren zijn er twee duidelijke pieken die ongeveer 10 weken uit elkaar liggen. De vraag dringt zich hier op of wij eind mei een andere populatie zien passeren dan waartoe de vogels behoren die we in maart zien langskomen. In april zijn de aantallen klein en ook langs de stranden worden dan nauwelijks Drieteentjes gezien. De uurmaxima van eind mei zijn : 26 mei Hbz. 40 ex. 29 mei Maasvlakte 65 ex. In juni is het aantal waarnemingen zeer gering : slechts zeven uren waarin de soort gezien is.

Kluut

Op 29 jan. werden bij Noordwijk 52 ex. zuid gezien. Dagen met opvallende noordwaartse trek waren : 4 maart Noordwijk 23 ex. 19 maart Noordwijk 49 ex. en 21 maart Noordwijk 48 ex. Langs de Noordhollandse kust werden vrijwel geen Kluten waargenomen.

Niet gedetermineerde strandloper

Als we eens bekijken in welke perioden opvallend veel strandloper niet op naam gebracht konden worden, dan vallen twee perioden sterk op. De periode eind april - begin mei stelt ons voor de grootste problemen, omdat in deze tijd vrijwel alle strandloper te ver weg vlogen om op naam gebracht te kunnen worden. De piek van eind mei heeft vermoedelijk betrekking op een behoorlijk aantal Drieteenstrandlopers in zomerkleed, terwijl ook een flink aantal Oeverlopers tot de mogelijkheden behoort. Verder zullen ook verweg vliegende groepjes Kanoeten nog wel bij deze groep zijn beland. In veel gevallen was het aantal wel gedetermineerde strandlopers in deze periode veel kleiner dan het aantal dat niet gedetermineerd kon worden: 28 mei Hbz. in 3 uur 137 ex. niet gedet.

Steltlopers langs de Noordzeekust van het Waddengebied

	— W	— O	t.p.	totaal	aantal uren
Scholekster	31	35	175	241	31
Kievit	9	4	-	13	4
Zilverplevier	-	179	8	187	9
Goudplevier	-	-	2	2	1
Bontbekplevier	-	21	5	26	3
Strandplevier	-	-	6	6	3
Steenloper	-	24	14	38	5
Wulp	4	19	-	23	7
Regenwulp	-	160	9	169	9
Rosse Grutto	18	443	2618	3079	26
Oeverloper	-	1	-	1	1
Bosruiter	-	2	-	2	1
Zwarte ruiter	-	1	-	1	1
Groenpootruiter	-	7	-	7	3
Tureluur	1	46	6	53	10
Kanoetstrandloper	-	265	-	265	7
Paarse strandloper	-	-	4	4	1
Bonte strandloper	-	143	-	143	5
Drieteenstrandloper	15	189	1653	1857	23

Zilverplevier alle waarnemingen tussen 7 en 31 mei. Evenals in voorgaande jaren de grootste aantallen eind mei: 27 mei Schier 80 ex. oost en 31 mei Schier 40 ex. oost.
Rosse Grutto: Op een februariwaarneming na. komen alle waarnemingen uit de periode 6 t/m 31 mei. Grote t.p. aantallen van Rottumerplaat, waar zich een voorverzamelplaats op het strand bevond. Grootste uurtotalen: 27 mei Schier 90 ex. NO en 31 mei Schier 80 ex. NO.

Regenwulp: Alle waarnemingen komen uit de periode 7 - 22 mei. Op 7 mei werd op Rottumerplaat gezien dat groepjes pal in zee (N-NNO) vlogen. Uurtotalen: 16 + 85 + +18. Ook op 14, 15, 16, 18 en 22 mei werd dit verschijnsel waargenomen.

Van Texel slechts één waarneming: 22 mei 1 ex. t.p.

Kanoetstrandloper: Alle waarnemingen tussen 7 en 20 mei, alle van Rottumerplaat. De meeste ex. per uur op 15 mei: 108 ex. NO en 18 mei 80 ex. NO.

Paarse strandloper: 14 mei - 4 ex. t.p. Rottumerplaat.